

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 22 - 23 marca 2015 r. na kierunku *administracja* prowadzonym w obszarze nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia na Wydziale Nauk Społecznych Kolegium Jagiellońskiego – Toruńskiej Szkoły Wyższej w Toruniu o profilu ogólnoakademickim
(forma: studia niestacjonarne)

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

Przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Wrzosek, członek PKA

członkowie:

- **dr hab. Jan Izdebski, Ekspert PKA;**
- **dr hab. Waldemar Hoff, Ekspert PKA;**
- **Artur Gawryszewski, Ekspert PKA ds. formalno-prawnych;**
- **Piotr Kulczycki, Ekspert PKA ds. studenckich.**

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku *administracja* prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych (dalej w tekście: Wydział) Kolegium Jagiellońskiego – Toruńskiej Szkoły Wyższej w Toruniu (dalej w tekście: Uczelnia) została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Szczegóły zawiera załącznik nr 3.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego (dalej w tekście: ZO) został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły dobre warunki do pracy ZO.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę

- 1) *Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki*
Ocena powiązania założonej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki.

Uprawnienia do prowadzenia kształcenia na kierunku *administracja* na poziomie studiów pierwszego stopnia Uczelnia uzyskała na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 25 lipca 2003 r.

Koncepcja kształcenia na kierunku *administracja* pozostaje w związku z misją i strategią Uczelni na lata 2012 – 2020, które zostały przyjęte uchwałą Senatu w dniu 30 września 2012 roku. Strategia jednostki uczelni – Wydziału Nauk Społecznych jest realizowana w oparciu o strategię uczelni. Zgodnie z uchwałą Senatu, misją Uczelni jest zarówno działanie na rzecz jej otoczenia, jak i prowadzenie badań naukowych w wybranych dziedzinach, w których specjalizują się pracownicy naukowci Uczelni oraz takich, które są związane z oczekiwaniami i kierunkami rozwoju regionu kujawsko-pomorskiego. Swoją misję Uczelnia realizuje wielopłaszczyznowo:

- w zakresie kształcenia: przez kształcenie wysokiej jakości kadr oraz rozwijanie kreatywności studentów zdolnych do krytycznego i samodzielnego działania,
- w zakresie współdziałania z otoczeniem: przez wspieranie administracji wiedzą ekspercką, podejmowanie działań na rzecz rozwoju regionu oraz poziomu wykształcenia jego mieszkańców, wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- w zakresie badań naukowych: poprzez wzmocnienie potencjału i dorobku naukowego regionu kujawsko-pomorskiego, koncentrując się na następujących obszarach problemowych: administracja w Unii Europejskiej, e-administracja, prawo do dobrej administracji, historia polskiej administracji, prawo Unii Europejskiej, polityka regionalna Unii Europejskiej, budżet obywatelski, partycypacja społeczności lokalnych w zarządzaniu rozwojem. W ocenie ZO, koncepcja kształcenia na kierunku *administracja* jest zgodna z misją i strategią Uczelni, zakłada działanie na rzecz podnoszenia potencjału intelektualnego mieszkańców regionu kujawsko-pomorskiego poprzez kształcenie dobrze przygotowanej kadry specjalistów realizujących swe zadania zawodowe w obszarach związanych z diagnozowanymi i prognozowanymi potrzebami otoczenia uczelni. W przypadku kierunku *administracja* chodzi o zapewnienie jakości kadry administracyjnej, wyposażonej w odpowiedniej jakości wiedzę merytoryczną, ale także charakteryzującą się umiejętnościami oraz kompetencjami

odpowiadającymi współczesnym standardom i wymogom dobrych praktyk administracyjnych.

Przedstawiona do oceny oferta kształcenia jest różnorodna, została tak sprofilowana, że studia na kierunku *administracja* zapewniają wiedzę ogólną, wiedzę z zakresu nauk prawnych, nauk administracyjnych i dyscyplin uzupełniających, koncepcja kształcenia zapewnia ponadto innowacyjność oraz możliwość jej elastycznego kształtowania. Potwierdza to obecny kształt oferty kształcenia, oraz kryteria zmian wprowadzonych do oferty w poprzednich latach akademickich. Pozyskiwane od interesariuszy oceny programu kształcenia pozwalają na jego modyfikację zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy.

2) *Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.*

Na obecną koncepcję kształcenia na kierunku administracja wpływają konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi (studentami, wykładowcami). Pośredni, ale istotny wpływ studentów na programy kształcenia wywierają ponadto wyniki oceny zajęć dydaktycznych. Z informacji przedstawionych przez Władze Uczelni wynika, że udział studentów w tworzeniu koncepcji kształcenia nie jest sformalizowany i opiera się na bieżących kontaktach w ramach prowadzonej dydaktyki.

Uczelnia współpracuje z administracją samorządową regionu. W celu wzmocnienia uczestnictwa interesariuszy zewnętrznych w procesie określenia koncepcji kształcenia powołany został Zespół ds. Kontaktów z Otoczeniem Uczelni (zarządzenie Rektora z 1 X 2013 r. w sprawie: powołania, zadań i składu osobowego Zespołu ds. Kontaktów ds. Kontaktów z Otoczeniem Uczelni). Do jego zadań należy: inicjowanie działań na rzecz włączania interesariuszy zewnętrznych w funkcjonowanie Uczelni, opracowywanie form współpracy interesariuszy zewnętrznych z Uczelnią, monitorowanie otoczenia Uczelni w zakresie możliwości włączania interesariuszy zewnętrznych w funkcjonowanie Uczelni.

Bieżącemu monitorowaniu i rozpoznawaniu aktualnych i prognozowanych potrzeb regionu w tym interesariuszy Uczelni służy ponadto zaangażowanie Władz Uczelni oraz wykładowców w tworzeniu celów strategicznych regionu, np. w prace nad przygotowaniem Regionalnej Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020.

Wprowadzone dla kolejnych naborów na kierunku *administracja* nowe treści programowe są wynikiem konsultacji ze studentami, wykładowcami oraz interesariuszami zewnętrznymi. Systematyczna ewaluacja programu kształcenia jest podstawą dla jego modyfikacji w celu zwiększania atrakcyjności, uwzględniania oczekiwań interesariuszy oraz

dostosowywania go do wyzwań rynku pracy. Przykładem jest włączenie do programu studiów przedmiotów kształtujących postawy przedsiębiorcze, uczące przełamywania barier dla innowacyjności, kształtujące miękkie kompetencje społeczne istotne we współczesnych relacjach międzyludzkich. Z informacji uzyskanych od Władz Uczelni wynika, że na podstawie konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi w programie kształcenia zwiększona została ilość zajęć realizowanych w formach aktywizujących studentów (ćwiczenia, konwersatoria), a treści programowe zostały wzbogacone o zajęcia kształtujące kompetencje istotne dla funkcjonowania na rynku pracy.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Koncepcja kształcenia na kierunku *administracja* w pełni nawiązuje do misji i strategii Uczelni i Wydziału.
2. Uczelnia wykorzystuje opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych dotyczące kształcenia.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1) Ocena, czy zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania sformułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunku się wywodzi; czy opis efektów jest publikowany?

Efekty kształcenia przewidziane dla ocenianego kierunku są zgodne z wymogami KRK oraz przedstawioną wyżej koncepcją kierunku, który został przypisany do obszaru nauk społecznych, w dziedzinie nauk społecznych, prawnych i ekonomicznych oraz w dyscyplinach prawo, nauki o administracji, socjologia, psychologia, ekonomia. W tym zakresie uczelnia uruchomiła studia o profilu ogólnoakademickim. Analiza przedłożonych materiałów wskazuje na to, że w jednostce stworzono możliwości osiągnięcia kierunkowych i modułowych efektów kształcenia czemu służy realizacja celów i szczegółowych efektów kształcenia dla modułów kształcenia oraz praktyk zawodowych.

Efekty kształcenia mają prawidłową strukturę złożoną z efektów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Macierz odniesień wskazuje na to, że zostały one

prawidłowo skorelowane z efektami obszarowymi i prawidłowo odzwierciedlają istotę kierunku w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Z efektami kierunkowymi właściwie skorelowano efekty przedmiotowe zawarte w sylabusach przedmiotów. Proporcje efektów z trzech grup (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) zostały dopasowane do charakterystyki przedmiotu, choć w przypadku seminarium dyplomowego uderza przeważająca ilość efektów związanych ze zdobywaniem wiedzy. Większość sylabusów przewiduje ponad trzy efekty każdego z trzech rodzajów efektów, choć większość przedmiotów przewiduje ich znacznie więcej, przy czym nie przekraczają one liczby dziewięciu efektów z danej grupy. Do wyjątków należą moduły przewidujące mniejszą liczbę efektów, np. w sylabusie przedmiotu „Ekonomia” znajdują się tylko 2 efekty w grupie wiedzy i kompetencji społecznych oraz w sylabusie przedmiotu „Ochrona własności intelektualnej” – tylko jeden efekt wiedzy, dwa efekty umiejętnościowe i jedną kompetencję społeczną. Nie ulega wątpliwości, że prawo własności intelektualnej wymaga większej liczby efektów związanych z wiedzą. Także w przedmiocie „Edukacja zdrowotna” przewidziano tylko po 2 efekty z każdej grupy. Efekty spełniają wymagania przewidziane dla obszaru nauk społecznych.

Efekty są przedstawiane przez prowadzących na pierwszych zajęciach. Pracownicy i studenci jednostki korzystają z platformy internetowej MOODLE KJ-TSW umożliwiającą przekazywanie studentom komunikatów, w tym informacji o efektach kształcenia. Jest na niej zarejestrowanych tylko kilku wykładowców, co świadczy o niepełnym wykorzystaniu systemu, a w konsekwencji o tym, że efekty kształcenia trafiają do studentów przede wszystkim przez ustną prezentację na zajęciach. Ponadto, jak o tym świadczą zebrane informacje, studenci są informowani o efektach kształcenia przez prorektora ds. dydaktycznych. Pośrednio studenci dowiadują się też o efektach kształcenia przez swoich przedstawicieli w Senacie.

2) Efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne

Sylabusy opisują efekty kształcenia w sposób zrozumiały z uwzględnieniem kategorii wiedzy umiejętności i kompetencji społecznych. Wszystkie sylabusy zostały przygotowane wg jednolitego schematu z nazwą i godłem uczelni oraz nazwą kolegium, co ułatwia studentom orientację w ich treści. Na ogół sylabusy określają szczegółowo cele i efekty kształcenia.

W odosobnionych przypadkach treści efektów można uznać za sformułowane mało zrozumiale lub zbyt ogólnie. Np. w przedmiocie „Negocjacje i mediacje w administracji” znajdujemy efekt K_W04 „Ma wiedzę dotyczącą specyfiki celów i zadań instytucji i struktur administracji”. Z kolei efekt K-U1 przewiduje, że student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska zachodzące w obszarze administracji”, co również wydaje się sformułowaniem nadmiernie ogólnym. Powyższe uwagi stanowią wyjątek od ogólnie pozytywnego obrazu efektów kształcenia przyjętych w jednostce. Prawie wszystkie efekty określone w sylabusach przedmiotów zostały sformułowane w sposób wystarczająco jasny, precyzyjny i adekwatny do istoty profilu absolwenta.

Przewidziane w sylabusach efekty kształcenia są sprawdzalne dzięki ich wystarczającej konkretności. W sprawdzaniu efektów pomaga uzupełnianie pytań zamkniętych pytaniami otwartymi. Niekiedy kryteria oceny są sformułowane nazbyt ogólnie np. w sylabusie przedmiotu „Instytucje i źródła prawa Unii Europejskiej” zastosowano niejasne kryterium „udzielenie prawidłowej odpowiedzi na min. 50% zadanych pytań.” Nie wynika z opisu zawartego w sylabusie, jaka jest forma i struktura tych pytań.

W przypadku praktyk zawodowych efekty kształcenia są rozbudowane i zostały określone w sposób zrozumiały oraz weryfikowalny.

3) Czy jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągnięcia efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; czy system ten jest powszechnie dostępny?

Stosowany w jednostce system oceny efektów kształcenia jest przejrzysty, przy czym występują odosobnione przypadki mogące budzić wątpliwość co do jasności kryteriów oceny. System oceny obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia, tj. efekty z kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Umożliwia on weryfikację zakładanych celów oraz ocenę osiągnięcia efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. Studenci mają dostęp do ramowych kryteriów, wg jakich będą oceniani, przez internetowy dostęp do aktów normatywnych Uczelni, który jednak nie zawiera wszystkich aktów. Natomiast dostęp do kryteriów dla danego przedmiotu studenci uzyskują przez sylabusy omawiane na pierwszych zajęciach oraz przez platformę internetową. Wspomniana wyżej platforma może zapewnić wymianę informacji między studentami a wykładowcami nt. kryteriów oceny, jednak – jak to było już wskazane – nie wszyscy wykładowcy z niej korzystają.

Stosowane w jednostce metody weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów zostały prawidłowo powiązane z charakterem efektu kształcenia, choć w niektórych przypadkach kryteria oceny są za mało dokładne. Np. w przedmiocie „Prawo administracyjne” niejasna

jest relacją między egzaminem obejmującym przekaz wykładu i konwersatorium. Całkowicie niejasny system oceny daje sylabus przedmiotu „Postępowanie administracyjne” ograniczający się do stwierdzenia: „egzamin pisemny”; „zaliczenie pisemne”. Podobnie niejasne wskazówki co do oceny znajdujemy w sylabusie przedmiotu „Podstawy prawoznawstwa”, gdzie prowadzący spodziewa się uzyskać „prawidłowe odpowiedzi na pytania z zakresu całego przedmiotu” bez wskazania formy, liczby ani punktacji pytań. Sylabus przedmiotu „Organizacja i zarządzanie w administracji publicznej” przewiduje „uczestnictwo i aktywność w trakcie zajęć oraz przygotowanie pracy śródsemestralnej”. Natomiast zaliczenie konwersatorium z tego samego przedmiotu zostało szczegółowo określone w sylabusie. W tym przypadku nie wiadomo, jakie są zasady oceny aktywności, charakter pracy semestralnej i kryteria jej oceny. Przykład jasnego określenia wymagań stanowi sylabus do przedmiotu „Publiczne prawo gospodarcze”, w którym jako metodę weryfikacji wskazano test z pytaniami otwartymi i zamkniętymi jednokrotnego wyboru, przy czym należy udzielić 50% prawidłowych odpowiedzi. Dodatkowo zamieszczono w nim listę zagadnień objętych egzaminem.

Poszczególnym efektem wymagającym aktywności studentów przypisano odpowiednie formy weryfikacji. Widoczna jest duża różnorodność w doborze metod weryfikacji efektów, co wywiera korzystny wpływ na efektywność weryfikacji ich osiągnięcia. Analiza sylabusów i prac etapowych wskazuje na to, że najlepiej wypada weryfikacja efektów dotyczących wiedzy, a najslabiej – weryfikacja kompetencji społecznych. Np. sylabus do przedmiotu „Prawo konstytucyjne” przewiduje „wykazanie się znajomością” ustawy zasadniczej oraz aktów podustawowych „na podstawie odpowiedzi na zagadnienia problemowe będące przedmiotem egzaminu”. Nie jest to określenie jasne. Nie wskazuje też udziału weryfikacji kompetencji społecznych. Z kolei dla przedmiotu „Historia administracji” przewidziano wyłącznie obszerny test (60 pytań jednokrotnego wyboru).

Prace etapowe przedłożone ZO wskazują na to, że przyjęty model weryfikacji efektów jest na ogół prawidłowy i rzetelnie egzekwowany przez prowadzących zajęcia. Prace te są zróżnicowane pod względem formy. Pod względem graficznym są niejednolite. Brakuje na nich nazwy Uczelni, jednostki, a nawet nazwy przedmiotu, którego efekty weryfikują.

Egzaminy dyplomowe pozwalają na skuteczną weryfikację efektów kształcenia. Zgodnie z Regulaminem studiów, studentowi zadaje się trzy pytania, przy czym studenci są uprzednio informowani o zasadach i przebiegu egzaminu. Do wyjątków należą prace słabe

metodologicznie, w których brak wyraźnego określenia celu badawczego, hipotez/tez i znikome odniesienie się autorów do wyboru metody badań.

System weryfikacji efektów dla praktyk wymaga udoskonalenia. Został on uregulowany w Ramowym regulaminie studenckich praktyk zawodowych. Akt ten czyni odpowiedzialnym za przebieg i rozliczenie praktyk ich koordynatora uczelnianego. Treść ww. dokumentu nie budzi zastrzeżeń, gdyż reguluje szczegółowo zasady organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk. Czyni on podstawą zaliczenia potwierdzenie odbycia praktyk, dziennik praktyk wraz z opinią zakładowego opiekuna oraz zaświadczenie. Niestety, jak wspomniano wyżej, zaświadczenia o odbyciu praktyk są bardzo schematyczne. Zawierają powtarzające się, a nawet identyczne, opisy działań wykonywanych przez praktykantów, co podważa ich wiarygodność jako dokumentu mającego m.in. dowodzić realizacji zakładanych efektów kształcenia. Ponadto są one bardzo ogólne, przez co nie dają obrazu tego, czym zajmuje się student w czasie praktyk, co utrudnia ocenę realizacji efektów. Jako niedostatek systemu weryfikacji praktyk trzeba uznać także to, że sylabus praktyki nie przewiduje weryfikacji efektów przez samą Uczelnię, zadowalając się opinią wyrażoną przez opiekuna praktyk z ramienia zakładu pracy.

Analizowana skala odsiewu obejmuje roczniki, których absolwenci opuścili Uczelnię w latach 2012 – 2014. Odsiew następował z powodu niepodjęcia nauki, rezygnacji ze studiów, skreślenia z listy studentów z powodu niewnoszenia opłat oraz z powodów merytorycznie związanych z nieosiągnięciem efektów kształcenia, co skutkuje niezaliczeniem roku. W tej ostatniej grupie odsiew kształtował się na poziomie ok. 10% ogólnej liczby studentów, z wyjątkiem cyklu kształcenia zakończonego w 2013 r., kiedy to skreślono tylko 5 studentów na ogólną ich liczbę 182. Nie jest to odsiew duży, jednak należy go uznać za wystarczający z punktu widzenia rzetelności procesu weryfikacji efektów kształcenia.

Zgłoszone wyżej uwagi dotyczące platformy internetowej wykorzystywanej w jednostce mają zastosowanie do kryterium dostępności informacji na temat stosowanego systemu oceny. Nie wszyscy prowadzący zajęcia dydaktyczne korzystają z tego systemu w celu zaznajomienia studentów z systemem oceny. Brakuje ponadto czytelnego odesłania na stronie internetowej jednostki do obowiązujących aktów wewnętrznych jednostki.

Ocena efektów kształcenia odbywa się wyłącznie w budynku należącym do Uczelni, nie budzącym wątpliwości co do jego dostosowania do potrzeb weryfikacji efektów kształcenia.

4) Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Monitorowanie karier absolwentów w jednostce odbywa się na podstawie zarządzenia Rektora z dnia 15 lipca 2013 r. w sprawie przeprowadzania procedury monitorowania losów zawodowych absolwentów. W procesie tym wzięto pod uwagę losy 366 absolwentów. Cele wyznaczone w ww. zarządzeniu realizuje Biuro Karier. W działalności biura połączono monitorowanie z pomocą w uzyskaniu zatrudnienia zgodnie z kwalifikacjami absolwentów. Funkcję pomocniczą w stosunku do biura wykonuje Klub Absolwenta KJ TSW. Wśród wielu różnych funkcji gromadzi on także informacje o losach absolwentów. Instrumentem monitorowania jest ankietowanie absolwentów w okresach wyznaczonych przez ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym. Ankiety są rozprawdane w wersji papierowej i elektronicznej. Kwestionariusz składa się z 7 pytań dotyczących statusu absolwenta na rynku pracy, sektora (prywatny/publiczny/działalność gospodarcza), wielkości firmy w przypadku zatrudnienia w sektorze prywatnym, rodzaju działalności gospodarczej, formy zatrudnienia (umowa o pracę/inna umowa), stanowiska i przebiegu kariery zawodowej. Całość kończy pytanie o sumaryczną oceną przydatności odbytych studiów oraz utrzymywania więzi środowiskowej z innymi absolwentami jednostki. Rozmowa z władzami jednostki wskazuje na to, że wyniki ankiet są uwzględniane w kształtowaniu procesu kształcenia, jednak nie przedstawiono dokumentacji wspierającej tę informację.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Wylosowane prace etapowe oraz prace dyplomowe dowodzą prawidłowej na ogół weryfikacji efektów kształcenia. Wystawione oceny trafnie odzwierciedlają stopień realizacji zakładanych efektów. W odosobnionych przypadkach w pracach nie określono wystarczająco szczegółowo ich założeń badawczych, a niektóre recenzje są zbyt ogólnikowe.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych:

- 1) Kierunkowe efekty kształcenia odnoszące się do programu są zgodne z wymaganiami KRK oraz koncepcją kształcenia. Strona formalna dokumentacji efektów kształcenia i ich realizacji nie budzi zastrzeżeń mogących mieć wpływ na ocenę końcową.
- 2) Analiza przedłożonych dokumentów, w tym kart przedmiotów, wskazuje na to, że, z pewnymi wyjątkami, efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób jasny i pozwalający na ich weryfikację.

3) System oceny efektów kształcenia został w określony w sposób jasny i jednolity. Obejmuje on wszystkie kategorie efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne). Jest on dostępny jedynie przez prezentację sylabusów na pierwszych zajęciach i częściowo przez platformę internetową.

4) W jednostce stworzono system monitorowania karier absolwentów w formie ankiet, jednak sposób ich wykorzystania w kształtowaniu procesu nauczania jest słabo udokumentowany

3. Ocena, czy program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1) ocena, czy realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Program studiów o profilu ogólnoakademickim pozwala na osiągnięcie każdego z celów i efektów kształcenia przewidzianych w prawie powszechnie obowiązującym oraz w wewnętrznych regulacjach jednostki. Na powyższą ocenę składają się przedstawione poniżej wyniki wizytacji.

Porównywanie celów, zakładanych efektów oraz treści programowych wynikających z sylabusów poszczególnych przedmiotach w ww. profilach wskazuje na to, że są one zbieżne. Prawidłowa jest ogólna liczba godzin przeznaczonych na studiowanie, zarówno godzin kontaktowych, jak i godzin pracy własnej studenta. W jednostce nie prowadzi się zajęć w formie studiów stacjonarnych. Na studiach niestacjonarnych przewidziano 495 godzin w naborze z roku 2012/2013; 512 godzin w cyklu rozpoczętym się w roku 2013/2014 i 520 godzin w cyklu rozpoczętym od roku akademickiego 2014/15. Liczba przedmiotów do wyboru w pierwszym cyklu wynosi 245 godzin, w drugim 270, zaś w trzecim 250. Oznacza to, że udział przedmiotów do wyboru w ogólnej liczbie godzin jest zgodny z przepisami powszechnie obowiązującymi w szkolnictwie wyższym.

Proporcje pomiędzy przedmiotami podstawowymi, kierunkowymi i specjalnościowymi nie budzą uwag krytycznych. Sekwencja przedmiotów w skali całego programu jak i poszczególnych grup przedmiotów jest prawidłowa. Nie budzi też zastrzeżeń rozmieszczenie zajęć w planie studiów.

Ogólna liczba punktów ECTS nie budzi zastrzeżeń. Ich przypisanie do poszczególnych przedmiotów również należy uznać za prawidłowe. System punktacji ECTS

uregulowano w zarządzeniu Rektora, zgodnie z którym jednemu punktowi odpowiada 25 – 30 godzinom pracy studenta, zarówno w formach zorganizowanych na uczelni jak i pracy własnej. Program studiów na kierunku *administracja* spełnia wymóg uzyskania przez studenta co najmniej 180 punktów ECTS w całym sześciosemestralnym cyklu kształcenia. Łączna liczba punktów ECTS za realizację całego programu wynosi 182 a łącznie z pracą dyplomową, której przypisano 10 punktów, 192 punkty ECTS w cyklach rozpoczynających się w latach 2012/2013 i 2014/2015 oraz 195 punktów w cyklu rozpoczynającym się w r. ak. 2013/2014. Za zrealizowanie praktyki studenci otrzymują 2 punkty we wszystkich ww. cyklach, co wydaje się zaniżone. Przyjęty w jednostce system punktacji jest elastyczny – umożliwia zarówno transfer jak i akumulację punktów w zgodzie z przepisami i potrzebami jednostki w sposób, który prawidłowo odzwierciedla nakład pracy studentów poniesiony w celu realizacji efektów kształcenia.

W jednostce prowadzi się zajęcia w formach, które odpowiadają treściom programowym oraz poszczególnym rodzajom efektów kształcenia. Efekty dotyczące wiedzy i umiejętności są realizowane w formach prawidłowo do nich dobranych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekty badawcze, seminaria, praktyki) pozwalających na ich rzeczywiste nabycie. Efekty z grupy kompetencji społecznych zostały przypisane do właściwych form dydaktycznych bez szkody dla możliwości ich realizacji.

Istotną rolę w przekazywaniu umiejętności i kompetencji społecznych odgrywa trzytygodniowa praktyka zawodowa, której sylabus zawiera rozbudowane i spójne cele oraz liczne efekty, zwłaszcza w sferze umiejętności i kompetencji społecznych. Miejscem praktyk są przede wszystkim jednostki administracji samorządowej – zgodnie z kierunkiem kształcenia. Znaczący jest także udział przedsiębiorstw i innych jednostek, takich jak spółdzielnie mieszkaniowe, wybieranych jako miejsce odbywania praktyki, co w niektórych przypadkach może rodzić pytanie o stopień zbieżności zdobytych w nich doświadczeń z profilem absolwenta. Z drugiej strony, w korespondencji między Władzami Uczelni a władzami samorządowymi przewija się wątek wskazujący na zapotrzebowanie na absolwentów obytych z funkcjonowaniem podmiotów zewnętrznych w stosunku do administracji publicznej. O ile nie rodzi zastrzeżeń czasowy wymiar praktyk, o tyle dokumentacja budzi zastrzeżenia, ze względu na schematyzm treści zaświadczeń o odbyciu praktyk, o czym już była mowa. Niemniej, stanowią one ważny instrument zdobywania umiejętności i kompetencji społecznych. Studenci pozytywnie wypowiadają się o praktykach, a szczególnie o pomocy uzyskiwanej od jednostki w ich zdobyciu.

Struktura programu jest przejrzysta i logiczna. Zakłada ona przechodzenie przez studentów od przedmiotów podstawowych, przez kierunkowe po grupę przedmiotów specjalnościowych, których jest 14. Uczelnia stawia w chwili obecnej na ogólne przygotowanie absolwenta do wykonywania zawodów związanych z administracją publiczną, choć zapowiada na przyszłość budowanie specjalności. Prowadzona obecnie polityka w stosunku do specjalności wydaje się realistyczna ze względu na małe rozmiary jednostki. Trzeba zatem uznać, że oceniana jednostka może uformować absolwenta o profilu w pełni zgodnym z przepisami oraz wymaganiami rynku.

Organizacja procesu kształcenia nie budzi istotnych zastrzeżeń mogących wpłynąć na ocenę końcową. Uwaga ta dotyczy liczby zjazdów, liczby godzin przeznaczonych na zjazd oraz przerw między zajęciami. W jednostce stworzono pełne ramy regulacyjne dla tego procesu pozostające w zgodzie z przepisami powszechnie obowiązującymi. Przy zachowaniu zgodności z przepisami system ten zapewnia niezbędną elastyczność kształcenia, na co składa się luźna struktura przedmiotów specjalizacyjnych, możliwość uzyskania indywidualnej organizacji studiów, indywidualnego toku studiów oraz możliwość transferu punktów ECTS. Zastrzeżenia może budzić niski udokumentowany udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w kształtowaniu zasad procesu kształcenia. Udział interesariuszy zewnętrznych, choć nieformalny, wydaje się nieco większy niż interesariuszy wewnętrznych. Świadczy o tym wymiana korespondencji między władzami jednostki i organami samorządu terytorialnego. Te ostatnie wypowiedają się konkretnie o wymaganiach, jakim powinien sprostać absolwent kierunku. Natomiast mechanizm kontroli jakości kształcenia można usprawnić przez zwiększenie roli platformy internetowej.

Zakres i instrumenty indywidualizacji kształcenia nie budzą zastrzeżeń. Wewnętrzne przepisy jednostki (Regulamin KJ TSW) przewidują rozwiązania pozwalające na studiowanie w ramach indywidualnego programu studiów i indywidualnej organizacji studiów, co pozwala na dostosowanie procesu kształcenia zarówno do potrzeb studentów wybitnych, jak i do okoliczności życiowych studentów (z których te ostatnie liczebnie przeważają) oraz do indywidualnych potrzeb studentów niepełnosprawnych.

Jednostka jest w należyтым stopniu dostosowana do potrzeb studentów z różnymi formami niepełnosprawności. Poza wspomnianymi wyżej możliwościami wynikającymi z indywidualizacji kształcenia do potrzeb niepełnosprawnych dostosowano także infrastrukturę. Budynek, w którym prowadzone są zajęcia posiada podjazd i windę, a ponadto dostępne są następujące udogodnienia: możliwość tłumaczenia migowego online, syntetyzator mowy,

magnetofon komputerowy Magni oraz program MAGiC z klawiaturą dostosowaną dla niepełnosprawnych.

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Efekty kształcenia, treści programowe, dobór formy zajęć oraz metod dydaktycznych należy uznać za prawidłowe i spójne. Byłoby to bardziej widoczne, gdyby w sylabusach zamieszczono macierze odniesień właściwe dla danego przedmiotu. Niemniej, dostępne materiały wskazują na osiągnięcie zgodności efektów modułowych z kierunkowymi. Powyższe spostrzeżenie potwierdza analiza matrycy efektów kształcenia. Z analizy matrycy wynikają ogromne różnice w sile poszczególnych efektów. Niektóre z nich są reprezentowane w 26 przedmiotach inne tylko w jednym lub dwóch.

Zwraca uwagę stosunkowo duża liczba efektów każdej kategorii prawie we wszystkich sylabusach, przy czym stosunkowo najmniej jest efektów z zakresu kompetencji społecznych. Wymagania efektów zostały na ogół prawidłowo powiązane z metodami dydaktycznymi. Niektóre sylabusy przewidują – jak już to było sygnalizowane – zbyt mało literatury dodatkowej. Np. tylko jedną pozycję literatury dodatkowej przewidziano w przedmiocie „Instytucje i źródła prawa Unii Europejskiej” a w sylabusie „Legislacji administracyjnej” nie zamieszczono ani jednej pozycji literatury dodatkowej. Wadą wielu sylabusów jest ograniczenie się do podręczników z pominięciem artykułów naukowych, co ogranicza możliwość podejmowania dyskusji o problemach spornych i kontrowersyjnych, na ogół nieobecnych w podręcznikach. Na ogół sylabusy określają szczegółowo cele i efekty kształcenia. Np. sylabus przedmiotu „Wstęp do nauki o prawie i społeczeństwie” wskazuje 8 celów z zakresu wiedzy, 7 celów z zakresu umiejętności i 4 cele z zakresu kompetencji społecznych. Niektóre sylabusy zawierają jednak znacznie mniej celów kształcenia np. „Postępowanie egzekucyjne w administracji”. W sylabusach klarownie powiązано z efektami elementy takie, jak forma zajęć, liczba punktów ECTS, liczba godzin przeznaczonych na zajęcia w rozbiciu na godziny kontaktowe i pracę własną studenta oraz zasady weryfikowania osiągnięcia efektów. Niekiedy może budzić zastrzeżenia powiązanie z literaturą przedmiotu, której jest zbyt mało w sylabusach niektórych przedmiotów, gdzie znajdujemy tylko jedną pozycję literatury dodatkowej („Instytucje i źródła prawa Unii Europejskiej”, „Publiczne prawo gospodarcze”), a nawet wcale („Legislacja administracyjna”). Może to budzić wątpliwość, czy wszystkie efekty dadzą się zrealizować z zastosowaniem tak skąpego zaplecza teoretycznego.

W sylabusie do przedmiotu „Zamówienia publiczne” w dwóch różnych efektach powtarzają się te same treści. W efekcie K_W03 zakłada się, że student „zna terminologię z zakresu prawa zamówień publicznych, jego specyfikę, współcześnie obowiązujące normy prawne, zna źródła prawa zamówień publicznych”, natomiast efekt K_W02 przewiduje, że student „zna terminologię charakterystyczną dla prawa zamówień publicznych”.

W niektórych sylabusach w zbyt małym stopniu widoczny jest związek danego efektu z danym przedmiotem. Np. wspomniany wyżej sylabus do przedmiotu „Zamówienia publiczne”: K_K01 przewiduje kompetencję społeczną „ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę kształcenia się przez całe życie”. W tym samym sylabusie przykładem efektu wystarczająco osadzonego w realiach administracji jest efekt UO5 „Prawidłowo posługuje się normami i regułami obowiązującymi w procedurze zamówień publicznych”. Powyższe uwagi stanowią wyjątek od ogólnie pozytywnego obrazu efektów kształcenia przyjętych w jednostce. Prawie wszystkie efekty określone w sylabusach przedmiotów zostały sformułowane w sposób wystarczająco jasny, precyzyjny i adekwatny do istoty profilu absolwenta.

Szczególnie dużą liczbę efektów związanych z wiedzą i umiejętnościami – po 12 w każdej z tych grup – przewidziano w sylabusie seminarium dyplomowego. Wszystkie są wystarczająco konkretne i weryfikowalne oraz odpowiadają swoim charakterem istocie zajęć seminaryjnych. Ponadto przewidziano klarowne reguły zaliczenia seminarium na każdym z trzech semestrów, na których jest prowadzone (semestry IV – VI). Wśród kryteriów zaliczenia IV semestru dominuje samodzielność i oryginalność podjętego problemu badawczego wyrażona w wyborze tematu pracy, sformułowaniu planu pracy i planu badań empirycznych. Zaliczenie V semestru wymaga m.in. sformułowania oryginalnych hipotez. Dyskusyjne jest wymaganie od studenta przedstawienia pierwszej wersji pracy w tej fazie rozwoju naukowego studenta. Zaliczenie ostatniego semestru seminarium wymaga korekty pierwszej wersji pracy, korekty badań empirycznych i złożenia pracy. To głębokie zróżnicowanie wymogów stawianych przy zaliczeniu każdego z etapów trwania seminarium należy uznać za rozwiązanie pozytywne. Niemniej, analiza całości przedłożonych materiałów pozwala na sformułowanie wniosku, że wymienione wyżej elementy procesu kształcenia tworzą spójną całość.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Struktura programu, sekwencja przedmiotów w programie oraz ilość godzin pracy studenta pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.
- 2) Zakładane efekty kształcenia są spójne z treściami zawartymi w sylabusach poszczególnych przedmiotów, a jednocześnie zapewniają studentom niezbędną elastyczność wyboru. Efekty kształcenia są realizowane w odpowiednich do nich formach i przy zastosowaniu odpowiednio dobranych metod.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1) Ocena czy liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwią osiągnięcie założonych celów i efektów realizacji danego programu

Pracownicy wchodzący w skład minimum kadrowego (10), a także pozostali nauczyciele akademicki prowadzących zajęcia na kierunku *administracja* (23) umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, a także realizację programu na ocenianym kierunku studiów, ponieważ ich dorobek naukowy związany jest z dyscyplinami prawo i nauki o administracji, a kwalifikacje są adekwatne do programu kształcenia i do zakładanych efektów kształcenia na wyżej wymienionym kierunku studiów.

2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów.

Po dokonanej analizie pod względem formalnym akt osób, które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku *administracja*, należy uznać, iż zostały spełnione warunki określone w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370.) – minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, § 13 ust. 1 powyższego rozporządzenia (*Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów*) oraz § 13 ust. 2 (*Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej: 30 godzin zajęć*

dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub będącego osobą, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego, 60 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia).

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **art. 112a** ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.), Kwalifikacje naukowe nauczycieli akademickich potwierdzają odpowiednie dokumenty zawarte w ich tezkach osobowych. Deklarowane doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji – świadectwach pracy.

Spośród **10 nauczycieli akademickich** zgłoszonych przez Uczelnię, **do minimum kadrowego zaliczono:**

- 3 nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego;
- 7 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora.

Informacje na temat poszczególnych nauczycieli zawarte są w załączniku do Raportu nr 5.

Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiącymi minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów

Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów kierunku **spełnia** wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445) i wynosi 1:13.

Ocena czy w minimum kadrowym są reprezentanci każdego obszaru wiedzy, odpowiadającego obszarowi kształcenia, do którego przyporządkowano oceniany kierunek studiów oraz czy obejmuje ono reprezentantów dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Zgodnie z § 12 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370), każdy obszar kształcenia, do którego przyporządkowano kierunek studiów jest reprezentowany w minimum kadrowym przez co

najmniej jednego nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek w obszarze wiedzy odpowiadającym temu obszarowi kształcenia.

Ocena stabilności minimum kadrowego (częstotliwości zmian jego składu).

Na podstawie przedstawionych przez Uczelnię informacji dotyczących minimum kadrowego stwierdzono, iż minimum jest stabilne, ponieważ na przestrzeni ostatnich lat nie nastąpiły znaczące zmiany w jego składzie. Opinia powyższa została potwierdzona przez pracowników dydaktycznych podczas spotkania z ZO.

Ocena prawidłowości obsady zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów: ocena zgodności obszarów nauki, dziedzin i dyscyplin naukowych reprezentowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich (w przypadku profilu praktycznego - ich doświadczenia zawodowego), ze szczegółowymi efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów/modułów.

Na podstawie przedłożonych informacji o dorobku naukowym nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów stwierdzono zgodność dyscyplin naukowych ze szczegółowymi efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów.

Hospitowane zajęcia prowadzone były na wysokim poziomie merytorycznym, a wykładowcy wykazali się bardzo dobrym przygotowaniem do nich.

Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena

3) Ocena prowadzonej polityki kadrowej i jej spójności z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów

Polityka kadrowa opiera się na realizacji następujących zasad:

- dbałość o stabilność i rozwój kadry naukowo-dydaktycznej,
- nacisk na doświadczenia wykładowców w działalności poza środowiskiem akademickim, w tym również o charakterze międzynarodowym,
- nacisk na rozwój zainteresowań badawczych wykładowców nie tylko w obszarze problematyki administracyjnej, ale również w odniesieniu do zagadnień związanych z funkcjonowaniem regionu kujawsko-pomorskiego,
- dążenie do pozyskiwania wykładowców uznanych w środowisku naukowym, zarówno krajowym, jak też międzynarodowym,
- sprzyjanie aktywności naukowej nauczycieli akademickich, poprzez finansowanie udziału w konferencjach naukowych, realizacji projektów badawczych, publikowaniu wyników pracy naukowo-badawczej.

Pozytywnie należy ocenić stabilność kadry naukowo-dydaktycznej, w tym na kierunku *administracja*. W ciągu ponad dziesięciu lat funkcjonowania Uczelni i kierunku *administracja* zmiany wśród kadry wprawdzie następowały, ale ich rozmiar był nieznaczny. W ten sposób udało się stworzyć zespół stabilny, identyfikujący się z Uczelnią, jej polityką i potrzebami, a także znający i rozumiejący potrzeby otoczenia Uczelni. Tradycją jest również wzmacnianie jakości oferty dydaktycznej poprzez gościnne wykłady uznanych w danej dziedzinie naukowców i praktyków, mających doświadczenie w działalności w instytucjach i strukturach administracyjnych na szczeblu lokalnym i krajowym, w organizacjach politycznych, społecznych i gospodarczych.

Polityka kadrowa ma przede wszystkim zapewnić realizację zadań dydaktycznych i naukowych przez Uczelnię. Jest prowadzona na podstawie uchwał Senatu, który określa o prowadzenie jakich kierunków studiów Uczelnia się ubiega, na które kierunki studiów jest prowadzony nabór, jakie są zakładane efekty kształcenia oraz programy na poszczególnych kierunkach. Zatrudniane kadry naukowo-dydaktycznej należy do Rektora, który podejmuje decyzje biorąc pod uwagę zapotrzebowanie Uczelni na kadrę o określonej specjalności w danym roku, dostępność kadry na rynku oraz możliwości finansowe Uczelni.

Wspieranie rozwoju kadry opiera się przede wszystkim na ocenach pracy poszczególnych osób. Dorobek naukowy jest oceniany na podstawie corocznych sprawozdań z działalności naukowej składanych przez pracowników. Ocenia się nie tylko liczbę publikacji (w tym punktowanych), lecz także zbieżność aktywności naukowej z kierunkiem, na którym dana osoba wykłada. Liczy się także dorobek poza publikacjami, taki jak udział w sympozjach, ekspertyzy, udział w pracach organizacyjno-naukowych Uczelni, prace redakcyjne czy organizowanie konferencji.

Praca dydaktyczna jest oceniana podczas hospitacji zajęć, w czasie których jest analizowane przygotowanie wykładowcy, komunikatywność zajęć, wartość merytoryczna zajęć i ich zgodność z sylabusem, umiejętność pobudzania aktywności studentów. Bierze się także pod uwagę liczbę prowadzonych prac licencjackich i magisterskich. Ważnym elementem oceny pracownika jest ewaluacja jego pracy dydaktycznej przez studentów (dwukrotnie w ciągu roku akademickiego). Po zebraniu całości materiałów Rektor informuje pracownika o wyniku przeprowadzonej oceny, która skutkuje kontynuacją zatrudnienia, przekazaniem zaleceń lub wnioskiem o rozwiązanie umowy o pracę w trybie ustawowym.

W ciągu ostatnich kilku lat jeden z pracowników Uczelni obronił doktorat, a trzy osoby uzyskały stopień doktora habilitowanego. Ze względu na fakt, iż Uczelnia nie posiada uprawnień do nadawania stopni naukowych, procedury te były prowadzone poza Uczelnią. Ze

swej strony Uczelnia wspiera ambitnych pracowników chcących rozwijać się naukowo odciążając ich od zajęć dydaktycznych, ułatwiając im kontakty naukowe krajowe i zagraniczne, wspierając ich wyjazdy na konferencje oraz ułatwiając im publikowanie wyników badań naukowych.

W celu wzmocnienia szans rozwoju naukowego pracowników uczelnia rozpoczęła w 2014 roku wydawanie dwóch elektronicznych czasopism w języku angielskim. W opinii ZO, Uczelnia stwarza więc pracownikom możliwość zdobywania punktów, jakie dają publikacje obcojęzyczne, co jest istotnym elementem przy ocenie pracownika oraz wymogiem w postępowaniach w zakresie stopni naukowych.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. minimum kadrowe.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.
- 2) Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego kierunku zostały zaliczone.
- 3) Jednostka prowadzi stabilną politykę kadrową. Jest ona spójna z założeniami rozwoju kierunku *administracja*.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Ocena infrastruktury dydaktycznej i naukowej Uczelni została dokonana w oparciu o informacje oraz dokumenty przekazane przez Władze Uczelni, materiały przedstawione w raporcie samooceny – poddane następnie weryfikacji w ramach przeprowadzonej wizytacji.

Siedziba Uczelni i jednocześnie jej baza dydaktyczna to czterokondygnacyjny budynek zlokalizowany w Toruniu przy ulicy Młodzieżowej 29. W budynku znajduje się 12 sal dydaktycznych, w tym: 2 aule na 153 i 164 miejsca siedzące, 3 sale wykładowe: 100 – 125 miejsc siedzących, 4 sale wykładowe: 40 – 80 miejsc siedzących, 3 sale ćwiczeniowo-seminaryjne (15 – 30 miejsc siedzących) oraz sala komputerowa z 40 stanowiskami.

W trakcie wizytacji został potwierdzony uregulowany status prawny zajmowanego budynku dydaktycznego (użytkownik wieczysty: Pomorskie Towarzystwo Edukacyjne Fama spółka z o. o. – założyciel Uczelni). Władze Uczelni przedstawiły umowę najmu z 3 stycznia 2012 r. obowiązującą do dnia 30 września 2015 r.

W związku z faktem, że od 1 października 2015 roku Uczelnia zmieni siedzibę na budynek w centrum Torunia przy ul. Jęczmiennej 23 o powierzchni 2907,30 m² przedstawiono decyzję Prezydenta Miasta Torunia nr 67/I/14ŁL z dnia 22 stycznia 2014 r. o oddaniu w najem, bez obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu, na rzecz KJ-TSW niniejszego budynku z wyłączeniem pomieszczeń zajmowanych przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną – Książnicę Kopernikańską oraz Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Przeniesienie Uczelni bliżej centrum miasta oraz umiejscowienie siedziby w jednym budynku z biblioteką należy ocenić zdecydowanie pozytywnie.

Salę dydaktyczną wyposażono w nagłośnienie bezprzewodowe oraz urządzenia multimedialne: rzutniki, ekrany elektrycznie opuszczane, laptopy oraz odtwarzacze DVD. Istnieje możliwość podłączenia urządzeń zewnętrznych. W trakcie hospitacji zajęć i przeglądu sal dydaktycznych ZO stwierdził, że zajęcia, które tam się odbywały, były prowadzone przy wykorzystaniu sprzętu audiowizualnego (m in. rzutników w celu prezentacji treści wykładu).

Na terenie budynku dostępny jest nieodpłatnie dla studentów i pracowników bezprzewodowy szerokopasmowy Internet.

Biblioteka i czytelnia znajdują się w jednym pomieszczeniu. Czytelnię stanowi pięć stanowisk komputerowych. Stanowiska komputerowe mają dostęp do Internetu. Studenci mogą korzystać z dostępu do Wirtualnej Biblioteki Nauki, Cyfrowej Wypożyczalni Międzybibliotecznej Publikacji Naukowych ACADEMICA oraz zbiorów Biblioteki Narodowej ACADEMICA. Studenci mają dostęp do księgozbioru biblioteki Uczelni drogą elektroniczną, a także istnieje możliwość elektronicznego zamawiania książek.

Na jednym stanowisku studenci mogą korzystać z programu LexPolonica – Serwis Prawniczy LexisNexis. W trakcie wizytacji wystąpiły problemy techniczne przy logowaniu do programu, zostały one jednak usunięte.

Biblioteka posiada 2 tys. tytułów (w liczbie ponad 6, 5 tys. egzemplarzy). Zasoby biblioteczne odpowiadają profilowi kształcenia w Uczelni. Z dostępnych w bibliotece pozycji czasopism, istotna ich część jest związana z kierunkiem *administracja*. W trakcie wizytacji zweryfikowano zasoby biblioteczne pod względem dostępności literatury podstawowej i uzupełniającej wskazywanej przez wykładowców w kartach przedmiotów. Sprawdzone literaturę wskazaną dla realizacji losowo wybranych przedmiotów. Stwierdzono, że 80 %

literatury wskazywanej w wybranych kartach przedmiotu jest dostępna w bibliotece. Nieliczne braki dotyczyły jedynie literatury uzupełniającej. Zasoby biblioteczne zawierają podstawowe i reprezentatywne pozycje literatury z zakresu nauki administracji, prawa administracyjnego, postępowania administracyjnego oraz dyscyplin pokrewnych. W związku z tym należy stwierdzić, że zasoby biblioteczne dają podstawę do prawidłowego prowadzenia procesu dydaktycznego na kierunku *administracja* oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia na kierunku *administracja*.

Niezależnie od posiadanych zbiorów biblioteka posiada porozumienia o wzajemnej wymianie z bibliotekami: Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku, Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu w Gdyni, Wyższej Szkoły Handlowej w Krakowie oraz z Biblioteką Pedagogiczną w Toruniu. Uczelnia ma możliwość bezpłatnego pozyskiwania książek z Wydawnictwa Sejmowego w Warszawie. Ponadto Uczelnia współpracuje z wydawnictwem De Gruyter i Wydawnictwem Adam Marszałek

Baza dydaktyczna Uczelni służąca realizacji procesu kształcenia na kierunku *administracja* umożliwi osiągnięcie deklarowanych efektów kształcenia, w szczególności zapewnia dostęp do infrastruktury niezbędnej z uwagi na specyfikę kierunku. W związku z tym należy stwierdzić, że Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Uczelnia zapewnia poprawność doboru instytucji, w których prowadzone są praktyki. Na podstawie Ramowego regulaminu studenckich praktyk zawodowych w Kolegium Jagiellońskim Toruńskiej Szkole Wyższej (§ 7 ust. 2 Regulaminu) wymagane jest zawieranie porozumień z instytucją przyjmującą studentów na praktyki, co jest rozwiązaniem prawidłowym. Ze względu na charakter studiów, zróżnicowanie instytucji, w których studenci odbywają praktyki, jest duże. Są to głównie urzędy administracji samorządowej oraz prywatne przedsiębiorstwa. Koordynator Praktyk powoływany przez Rektora analizuje prawidłowość doboru miejsc odbywania praktyki oraz weryfikuje efekty kształcenia w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji nabywanych w ramach praktyk studenckich.

Budynek dydaktyczny jest komunikacyjnie dogodnie położony. Uczelnia dysponuje własnym parkingiem oraz zapewnia możliwość bezpłatnego korzystania z parkingu na terenie przedsiębiorstwa transportowego sąsiadującego z budynkiem Uczelni.

Na terenie Uczelni znajduje się bufet czynny w dniach zajęć, gdzie oferowane są ciepłe posiłki, oraz do dyspozycji studentów i wykładowców jest automat z ciepłymi napojami.

Budynek nie posiada barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych (wyposażony jest w podjazd do budynku, pochyłą platformę schodową oraz windę osobową). W budynku znajdują się szerokie przejścia oraz winda, które umożliwiają studentom niepełnosprawnym ruchowo dotarcie na każdy poziom budynku. Student z niepełnosprawnością ruchową ma możliwość swobodnego dostępu do gabinetu Dziekana, jak również do miejsc obsługi studentów. ZO stwierdza więc, że infrastruktura Uczelni uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

W Uczelni zabezpieczona jest odpowiednia liczba pomieszczeń dydaktycznych, a ich wielkość i liczba miejsc jest odpowiednio zróżnicowana pod względem potrzeb realizacji przyjętych form zajęć (np. wykłady, ćwiczenia, konwersatoria). Pomieszczenia są wyposażone w sprzęt elektroniczny i multimedialny oraz inne środki techniczne wspomagające realizację procesu dydaktycznego i umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia na kierunku *administracja*. Studenci oraz pracownicy naukowo-dydaktyczni mają zapewniony właściwy dostęp do literatury naukowej, zarówno w formie konwencjonalnej, jak i elektronicznej. Infrastruktura uczelni jest dostosowana do wymagań studentów niepełnosprawnych fizycznie, a ponadto planowane są działania likwidujące bariery uczestnictwa studentów z innymi dysfunkcjami w nowej siedzibie szkoły.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów.

Nie dotyczy – kierunek prowadzony jest w ramach studiów I stopnia.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Przedstawione przez Jednostkę zasady rekrutacji na wizytowany kierunek należy ocenić pozytywnie. Kandydaci mają zapewnioną równość szans podczas procesu rekrutacyjnego. Uchwała Senatu z dnia 11 kwietnia 2014 roku dotycząca rekrutacji na bieżący rok akademicki w sposób precyzyjny i przejrzysty określiła wymagania, jakie musi spełnić kandydat przystępujący do rekrutacji. Kandydatom zapewniono właściwy tryb postępowania odwoławczego.

Studenci pytani o swoje doświadczenia z rekrutacji ocenili ją jako przejrzystą i poprawnie przeprowadzoną.

Rekrutacja przeprowadzana jest za pomocą strony internetowej Uczelni: kandydaci rejestrują się poprzez stronę, a następnie składają osobiście niezbędne dokumenty. Studenci obecni na spotkaniu z ZO nie zgłosili uwag do procesu rekrutacji i ocenili ją pozytywnie.

Oceniając uzyskane podczas wizytacji informacje, a także przeanalizowane dokumenty, ZO stwierdza, że rekrutacja na wizytowany kierunek przebiega w sposób właściwy, zapewnia równość szans wszystkim kandydatom oraz ich właściwą selekcję, odpowiadającą potencjałowi dydaktycznemu Uczelni.

2) *system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;*

Studenci pozytywnie oceniają system oceny osiągnięć studentów, funkcjonujący w Uczelni. Skalę ocen obecni na spotkaniu określili jako przejrzystą i właściwie skonstruowaną.

System oceny osiągnięć studentów zorientowany jest w sposób właściwy na proces uczenia się, co jest możliwe dzięki właściwemu procesowi kształcenia na kierunku.

Wymagania obowiązujące na zaliczeniach i podczas egzaminów są podawane do informacji studentów z odpowiednim wyprzedzeniem. Studenci obecni na spotkaniu z ZO ocenili informację w tym zakresie jako pełną, przejrzystą i właściwą. Studenci na początku każdego semestru poznają formę zaliczenia przedmiotów i wymagania ich dotyczące. Wymagania te są konsekwentnie realizowane podczas procesu kształcenia. Egzaminy sprawdzają nie tylko wiedzę, ale wszystkie efekty kształcenia, również w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych oraz umożliwiają ich weryfikację.

Studenci znają swoje prawa w zakresie poprawiania egzaminów oraz egzaminu komisyjnego.

Z przedstawionych dokumentów, a także opinii studentów, wynika, że system oceny osiągnięć studentów posiada standardowe wymagania, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen.

3) *struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;*

Studenci wizytowanego kierunku nie uczestniczą w programie wymiany Erasmus. Z rozmów przeprowadzonych przez ZO ze studentami wnosić należy, że przyczyną braku

uczestnictwa w programie jest niestacjonarny tryb studiów, łączący się z pełnym zatrudnieniem studiujących.

Niemniej należy stwierdzić, że Uczelnia i Jednostka powinny stworzyć ramy dla mobilności studenckiej, a także promować wśród studentów zarówno możliwości programu Erasmus, jak i szukać innych form, które umożliwiałyby studiującym chociaż krótkie wyjazdy zagraniczne, wspierające proces kształcenia. W chwili obecnej brak jest znamion jakichkolwiek działań Uczelni w tym zakresie.

4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

System opieki naukowej i dydaktycznej oceniany jest przez studentów pozytywnie. Prowadzący zajęcia są dostępni we właściwym wymiarze czasu poza zajęciami dydaktycznymi, istnieje również możliwość kontaktu telefonicznego i za pomocą poczty elektronicznej. Studenci podkreślają, że ich relacje z nauczycielami układają się bardzo dobrze; doceniają to, iż zawsze mogą liczyć na ich życzliwość i pomoc.

Dobór promotorów i tematów prac dyplomowych przebiega w sposób właściwy, z uwzględnieniem potrzeb i uwag studentów. Studenci doceniają indywidualne podejście wykładowców oraz możliwość wpływu na formę zajęć i wybór konkretnych obszarów zainteresowań.

Przepływ informacji pomiędzy studentami a kadrami i administracją Wydziału i Uczelni ZO uznaje za właściwy.

Obsługa administracyjna studentów wizytowanego kierunku jest przez nich oceniana bardzo wysoko. Studenci osoby pracujące w Dziekanacie określają jako życzliwe i kompetentne. Również godziny pracy dziekanatu studenci uznają za odpowiednie.

Sylabusy zajęć są dostępne dla studentów, a informacje w nich zawarte są – wg studentów – z punktu widzenia procesu uczenia się właściwe i kompletne. Oprócz określonych efektów kształcenia, można w nich znaleźć proponowany przebieg zajęć na przestrzeni semestru. Wskazane w nich zalecane materiały dydaktyczne są przydatne do realizowanych treści kształcenia. Przydatność sylabusów pod względem celów i efektów kształcenia należy ocenić jako odpowiednią.

Jednostka przedstawiła dokumenty traktujące o podziale procentowym stypendiów na stypendia o charakterze socjalnym i naukowym. Wynika z nich, że spełnione są wymogi ustawy.

W Uczelni we właściwy sposób przebiega procedura przyznawania świadczeń pomocy materialnej. Większość składu komisji stypendialnych, zgodnie z art. 177 ust. 3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, stanowią studenci. Uczelnia prowadzi system informowania studentów o decyzjach stypendialnych. Decyzje te są skonstruowane i przekazywane w sposób właściwy.

Regulamin przyznawania pomocy materialnej i ustalania wysokości świadczeń dla studentów, wprowadzony Zarządzeniem Rektora KJ TSW z dnia 1 października 2014 roku, jest skonstruowany w sposób właściwy i został pozytywnie zaopiniowany przez właściwy organ Samorządu Studenckiego.

Studenci są w pełni zaznajomieni z obowiązującym w uczelni systemem pomocy materialnej. Pytani o źródło wiedzy, wskazali stronę internetową, na której znajdują potrzebne informacje. Część studentów obecnych na spotkaniu z ZO zwróciła uwagę na pojawiające się czasami opóźnienia w wypłatach stypendiów.

Wydział wspiera rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny studentów poprzez stworzenie właściwych warunków do funkcjonowania Samorządu Studentów. Przedstawiciele studenci starają się wypełniać swoje zobowiązania względem społeczności studentów. Relacje z Władzami Uczelni przedstawiciele Samorządu określają jako pozytywne.

W Uczelni działa Biuro Karier wspierające rozwój zawodowy studentów, które prowadzi działalność doradczą i wspierającą w zakresie pozyskiwania kompetencji zawodowych.

Uczelnia w sposób poprawny prowadzi opiekę nad studentami niepełnosprawnymi. Jednostką sprawującą nadzór nad tym procesem jest dziekanat. Jak wskazano w rozdziale 5 Raportu, Uczelnia jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO wypowiedali się w sposób pochlebny o systemie opieki naukowej, materialnej i dydaktycznej. Zwrócili jednak uwagę na pewne problemy, które zdaniem ZO wymagają przeanalizowania i – w miarę możliwości – rozwiązania.

Zaliczyć do nich należy:

- publiczne informowanie o zaległościach studentów w opłatach przed egzaminami; studenci odczuwają to jako formę napiętnowania; ZO sugeruje zaniechanie takiej metody informowania studentów o zaległościach w opłatach i czynienie to w sposób indywidualny,
- według studentów, dużą niedogodnością jest bardzo późno ogłaszany jest plan zajęć; jest on ogłaszany w czwartek bezpośrednio przed zjazdem; ZO zaleca wcześniejsze informowanie studentów o planie zajęć,

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych:

- 1) Zasady i procedury rekrutacji, jak i proces selekcji z punktu widzenia praw kandydatów skonstruowane są w sposób właściwy.
- 2) System oceny osiągnięć studentów skonstruowany jest w sposób właściwy, niebudzący żadnych zastrzeżeń.
- 3) Na wizytowanym kierunku studenci nie uczestniczą, z powodu formy niestacjonarnej studiów, w wymianie międzynarodowej.
- 4) System opieki naukowej, materialnej i dydaktycznej skonstruowany jest w sposób właściwy i sprzyja odpowiedniemu rozwojowi studentów.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów

- 1) *Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.*

Proces zarządzania jakością kształcenia na kierunku *administracja* pozostaje w obszarze zadań i kompetencji następujących organów:

- Senatu jako podejmującego decyzje, oraz opiniującego i zatwierdzającego wszelkie działania związane z realizacją polityki jakości kształcenia,
- Rektora sprawującego zwierzchni nadzór nad funkcjonowaniem Uczelni, w tym ocenianego kierunku; podejmującego decyzje w sprawie polityki i obsady kadrowej; podejmującego decyzje związane z kształtowaniem i realizacją programu kształcenia oraz polityki jakości kształcenia w Uczelni;
- Prorektora ds. Dydaktycznych sprawującego nadzór nad organizacją, prawidłowością i jakością przebiegu procesu dydaktycznego, uczestniczącego w procesie decydowania o obsadzie kadrowej zajęć dydaktycznych realizowanych na ocenianym kierunku, koordynującego działania związane z realizacją polityki jakości kształcenia.

Istotnym organem uczestniczącym obecnie w procesie zarządzania kierunkiem jest Zespół Ewaluacji i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Kierunku „Administracja” (wcześniej pod nazwą Zespół Jakości Kształcenia). Zespół funkcjonuje od 2006 roku. W latach 2006 – 2010 działania Zespołu koncentrowały się na:

- monitorowaniu jakości procesu dydaktycznego poprzez hospitację zajęć oraz systematyczną ewaluację poszczególnych zajęć dydaktycznych dokonywaną dwukrotnie w roku akademickim przez studentów;
- nadzorze nad jakością procesu dyplomowania polegającym na: monitorowaniu zgodności merytorycznej tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów, opracowaniu zaleceń dotyczących prac dyplomowych pod względem poprawności merytorycznej, metodologicznej i edytorskiej prac dyplomowych;
- analizowaniu treści sylabusów pod względem komplementarności procesu kształcenia;
- opracowywaniu ofert specjalności na kierunku *administracja* z uwzględnieniem merytorycznych możliwości kadry realizującej zajęcia na kierunku oraz zainteresowań studentów.

W roku akademickim 2011/2012 dokonano zmiany nazwy i struktury oraz rozszerzono obszar zadań zespołu. Od tego momentu Zespół działa w strukturze dwustopniowej:

- na szczeblu ogólnouczelnianym jest to Uczelniany Zespół ds. Ewaluacji i Doskonalenia Jakości Kształcenia,
- na poziomie prowadzonych w uczelni kierunków studiów są to Zespoły Ewaluacji i Doskonalenia Jakości Kształcenia dla danego kierunku (*administracja, stosunki międzynarodowe, bezpieczeństwo międzynarodowe, pedagogika*).

Koordynatorem prac Zespołu Uczelnianego oraz poszczególnych zespołów kierunkowych jest Prorektor ds. dydaktycznych, sprawujący nadzór organizacyjny i merytoryczny w stosunku do tych organów.

W listopadzie 2011 roku w związku z intensyfikacją prac nad wdrożeniem wymogów określonych w znowelizowanej ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym rozszerzono zakres kompetencyjny i merytoryczny uprawnień oraz zadań Zespołu Ewaluacji i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Wobec Zespołu określono następujące obszary zadań;

- opracowanie polityki systemu jakości kształcenia,
- opracowanie zasad i sposobu funkcjonowania Zespołu Ewaluacji i Doskonalenia Jakości Kształcenia w KJ-TSW (Zespół w całości nadzoruje jakość kształcenia w Uczelni; zespoły dla poszczególnych kierunków zajmują się monitoringiem kształcenia dla kierunków; w związku tym odbywają się zebrania robocze całego zespołu oraz zebrania robocze zespołów dla kierunków; koordynacją prac zajmuje się Prorektor ds. Dydaktycznych),
- opracowanie wzoru sylabusu obowiązującego w Uczelni od roku akademickiego 2011/2012, częściowo uwzględniającego wymogi znowelizowanej ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym; w roku akademickim 2012/2013 sylabus został rozszerzony o kierunkowe efekty

kształcenia, zgodnie z wymogami zawartymi w stosownych aktach prawnych dotyczących efektów kształcenia dla obszaru nauk społecznych oraz Krajowych Ram Kwalifikacji,

- opracowanie sposobu i zasad monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia, z uwzględnieniem udziału interesariuszy wewnętrznych (studentów, wykładowców) oraz otoczenia Uczelni (interesariuszy zewnętrznych),
 - analiza możliwości dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb regionalnego rynku pracy poprzez monitorowanie rynku lokalnego, analizowanie prognoz odnośnie zapotrzebowania na rynku pracy, analizowanie oferty dydaktycznej dla kierunku administracja na innych uczelniach polskich i zagranicznych,
- praca nad modyfikacją programu studiów w związku z programową autonomią uczelni, efektami kształcenia dla kierunku i Krajowymi Ramami Kwalifikacji (w efekcie opracowano ofertę nowych specjalności nawiązujących do potrzeb rynkowych),
- merytoryczne opracowywanie strategii promocyjnej kierunków studiów realizowanych w Uczelni,
- nadzór nad realizacją polityki jakości kształcenia w Uczelni;
- analiza programów nauczania przedmiotów z uwzględnieniem efektów kształcenia i Krajowych Ram Kwalifikacji,
- analiza komplementarności nauczania w ramach grup przedmiotów o zbliżonych efektach kształcenia,
- opracowanie pod względem merytorycznym nowej ankiety oceniania przez studentów poszczególnych wykładowców; w związku z nowymi wymogami dotychczasowa ankieta ewaluacyjna traci aktualność, ponieważ nie jest do tych wymogów dostosowana (ewaluacja na podstawie nowej ankiety zostanie przeprowadzona w czerwcu 2015 r.).

Powyższy zakres zadań Zespołu oraz harmonogram pracy w roku akademickim 2011/2012 i w latach następnych został przyjęty przez Senat w grudniu 2011 roku.

W związku z nowelizacją w 2011 roku prawa o szkolnictwie wyższym, Władze Uczelni podejmowały działania mające na celu bieżące informowanie kadry dydaktycznej o nowych regulacjach prawnych (ustawa i kolejne rozporządzenia), ich interpretacjach oraz sposobach adaptacji dla potrzeb procesu dydaktycznego. Do działań w tym obszarze zaliczyć należy:

- udział Prorektora ds. Dydaktycznych w konferencjach i seminariach dotyczących znnowelizowanego prawa o szkolnictwie wyższym, wprowadzania nowych regulacji oraz wdrażania wymogów w zakresie jakości kształcenia w uczelniach wyższych;

- organizację w marcu 2012 roku seminarium bolońskiego dla wykładowców Uczelni na temat: *Projektowanie i wdrażanie programów kształcenia zgodnie z nowymi regulacjami prawnymi oraz Przygotowanie opisów modułów/przedmiotów i ich weryfikacja z efektami kształcenia zapisanymi dla programu kształcenia;*
- zebrania robocze kadry dydaktycznej poszczególnych kierunków realizowanych w Uczelni poświęcone modyfikacji programów studiów, określaniu efektów kształcenia dla kierunków, prezentowaniu nowej filozofii kształcenia w uczelniach wyższych;
- przekazywanie materiałów pomocnych w dostosowaniu kształcenia realizowanego przez wykładowców do nowych regulacji prawnych (drogą elektroniczną oraz w trakcie nieformalnych spotkań w Uczelni);
- prace Zespołu Ewaluacji i Doskonalenia Jakości Kształcenia dotyczące kształtowania polityki jakości i wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia.

Ponadto w zakresie WSZJK podejmowane są w Uczelni działania w formie:

- systematycznej ewaluacji procesu kształcenia przez Zespół Ewaluacji i Doskonalenia Jakości Kształcenia na kierunku *administracja* (ewaluacja programów studiów, analiza i opiniowanie form weryfikacji efektów kształcenia, analiza wyników weryfikacji efektów kształcenia, analiza wyników ewaluacji zajęć przez studentów, analiza wyników egzaminu dyplomowego i jakości prac dyplomowych),
- systematycznej ewaluacji zajęć dydaktycznych przez studentów (procedura realizowana dwukrotnie w ciągu roku akademickiego: w lutym i w czerwcu),
- stałego nadzoru nad jakością procesu dydaktycznego przez Władze Uczelni, co przejawia się w postaci: bieżącego monitoringu odbywanych zajęć (np. w formie hospitacji zajęć); systematycznych rozmów ze studentami w sprawie opinii na temat poszczególnych zajęć oraz prowadzących je nauczycieli akademickich oraz w sprawie doskonalenia programów studiów zgodnie z oczekiwaniami studentów; reagowania na wszelkie przejawy działań negatywnie wpływających na jakość kształcenia (np. w zakresie problematyki prac dyplomowych i ich jakości),
- stałego udziału Prorektora ds. Dydaktycznych, Prorektora ds. Studenckich, Koordynatora ds. Wykładowców i Studentów dla Kierunku *administracja* w procesie monitorowania jakości kształcenia; ważne w tym względzie są formalne i nieformalne konsultacje ze studentami na temat sposobu realizowania poszczególnych zajęć; informacje te są na bieżąco przekazywane Władzom Uczelni, które podejmują działania mające na celu eliminację zjawisk wpływających negatywnie na jakość procesu dydaktycznego (np. rozmowy z wykładowcami

wobec których studenci zgłaszają zastrzeżenia), ale także wyciąganie wniosków w przypadku opinii pozytywnych,

- stałych konsultacji merytorycznych z wykładowcami kierunku, których celem jest ustawiczne doskonalenie procesu dydaktycznego,
- nadzoru nad problematyką prac dyplomowych pod kątem zasadniczych kryteriów: zgodności z obszarem wyznaczonym przez specyfikę kierunku studiów oraz jakości prac dyplomowych pod względem merytorycznym, co wyraża się w formie przeglądu prac przed ich obroną i merytorycznie uzasadnionego wyznaczania recenzentów prac; wyrazem dbałości o jakość kształcenia są również obrony prac dyplomowych, które są nadzorowane przez organ uprawniony do monitorowania przebiegu egzaminów dyplomowych (przede wszystkim przez Prorektora ds. Dydaktycznych).

Funkcjonujący w Uczelni WSZJK skierowany jest na następujące obszary kształcenia:

- proces dydaktyczny – podejmowanie przez Władze Uczelni działań interwencyjnych w sytuacji stwierdzenia przejawów braku dbałości o jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych, braku dokumentacji zajęć w postaci sylabusów i teczek dydaktycznych; w takich sytuacjach przeprowadzane są rozmowy z wykładowcami mające na celu eliminację tych sytuacji w przyszłości; analiza ocen dokonywanych przez studentów dwukrotnie w ciągu roku akademickiego (ankieta ewaluacyjna) pod kątem jakości prowadzonych przez wykładowców zajęć, na podstawie której formułowane są wnioski odnośnie jakości pracy wykładowców; w przypadku ocen niezadowolających w stosunku do wykładowców podejmowane są działania subordynujące, łącznie z możliwością nie uwzględnienia ich w obsadzie w roku następnym;
- prace dyplomowe – podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku stwierdzenia nieadekwatności problematyki prac z kierunkiem studiów i merytorycznymi uprawnieniami promotora; w przypadku stwierdzenia takich niezgodności (nadzór ze strony Prorektora ds. Dydaktycznych i ZEiDJK) promotorzy są zobowiązani do dostosowania problematyki do wymienionych wymogów; w przypadku stwierdzenia nagminnego nieprzestrzegania zasad wykładowca może być pozbawiony prawa do prowadzenia seminarium dyplomowego (co miało miejsce w roku akademickim 2011/2012 i wcześniej), a nawet oznacza koniec współpracy wykładowcy z Uczelnią (sytuacja taka miała miejsce w roku akademickim 2011/2012);
- przebieg egzaminu dyplomowego – nadzór nad przebiegiem egzaminu dyplomowego sprawują Władze Uczelni; Prorektor ds. Dydaktycznych uczestniczy w każdym egzaminie dyplomowym; komisja egzaminacyjna pod przewodnictwem samodzielnego pracownika

naukowego powołanego przez Rektora składa się z trzech osób; studenci są odpowiednio wcześniej dokładnie informowani o zasadach i terminie egzaminu dyplomowego.

Struktura WSZJK oraz procedury związane z jego funkcjonowaniem są przedmiotem zarządzeń Rektora.

W 2014 roku Senat przyjął dokument „Wewnętrzny system jakości kształcenia”, w którym ujęte są cele, zasady, organizacja i procedury służących zapewnianiu jakości kształcenia w Uczelni.

W Uczelni przyjęto zasadę corocznej oceny programów studiów przy udziale wszystkich uczestników procesu kształcenia i ich konfrontacji ze zmieniającą się sytuacją i potrzebami otoczenia Uczelni. Tego rodzaju ewaluacja odbywa się po zakończeniu zajęć dydaktycznych w każdym roku akademickim. Wnioski z ewaluacji są uwzględniane w konstrukcji programu dla nowego cyklu kształcenia.

Zapobieganie zjawiskom patologicznym związanym z procesem kształcenia jest elementem polityki i kultury jakości realizowanej w Uczelni. Działania podejmowane w tym zakresie dotyczą: sumienności i rzetelności w realizacji zajęć dydaktycznych, dbałości o zgodny z wymogami regulaminowymi i dobrym obyczajem akademickim przebieg procesu dyplomowania (począwszy od wyboru promotora i określenia tematu pracy, poprzez rzetelność nadzoru promotora na etapie powstawania pracy, aż do egzaminu dyplomowego przeprowadzanego w sposób uporządkowany, rzetelny i w pełni zgodny z regulaminem).

Zapobieganiu zjawiskom patologicznym służy stały monitoring procesu dydaktycznego, który sprawia, że w każdej sytuacji stwierdzenia jakichkolwiek uchybień czy braku rzetelności podejmowane są interwencje Władz Uczelni (lub Zespołu Ewaluacji i Doskonalenia Jakości Kształcenia) mające na celu uruchomienie działań naprawczych (zróżnicowanych w zależności od rodzaju stwierdzonych nieprawidłowości). Interwencje te dotyczą m.in. zgodności problematyki prac dyplomowych z kierunkiem studiów i merytorycznymi uprawnieniami promotora, dbałości o zgodność prac dyplomowych z wymogami formalnymi i edytorskimi obowiązującymi w Uczelni oraz jakości merytorycznej prac dyplomowych. W przypadku stwierdzenia naruszeń, osoby zainteresowane są zobligowane do podjęcia działań naprawczych. Odnośnie zjawiska plagiatów, Uczelnia stosowała procedurę losowego sprawdzania prac dyplomowych, a promotorzy i recenzenci stosowali je indywidualnie we własnym zakresie. Począwszy od roku akademickiego 2014/2015 wszystkie prace dyplomowe obligatoryjnie będą poddawane kontroli antyplagiatowej. Promotorzy są zobowiązani do przestrzegania studentów przed postępowaniem o znamionach plagiatu i kradzieży intelektualnej. Ostrzeżenia przed

niebezpieczeństwem popełnienia plagiatu są częścią zaleceń dotyczących pisania prac dyplomowych dostępnych na stronie internetowej Uczelni.

Ocena systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania procesu jakości kształcenia

Studenci są informowani o funkcjonowaniu WSZJK w następujących formach:

- Spotkania Prorektora ds. Dydaktycznych ze studentami;
- Uczestnictwo przedstawicieli studentów w obradach Senatu i Rady Wydziału;
- Studenci dwukrotnie w ciągu roku akademickiego oceniają prowadzone zajęcia dydaktyczne; a następnie studentom przedstawiana jest ogólna informacja o wnioskach wynikających z przeprowadzonej ewaluacji;
- Studenci są informowani na tablicy ogłoszeń o przyczynach zmian w programach studiów i organizacji procesu kształcenia.

Reasumując: Uczelnia stworzyła warunki, aby każdy student miał pełne możliwości uzyskania informacji o wynikach monitorowania jakości procesu kształcenia oraz wprowadzanych w tym zakresie zmianach.

2) W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Decyzję o uruchomieniu kierunku *administracja* podjęto po konsultacjach z władzami miasta Torunia, władzami powiatu toruńskiego oraz innych powiatów regionu kujawsko-pomorskiego. Kontakty te są utrzymywane nadal w formie spotkań zarówno podczas okazji oficjalnych, jak też spotkań roboczych, konferencji i seminariów naukowych organizowanych przez Uczelnię.

Lista interesariuszy zewnętrznych obejmuje pracowników następujących instytucji:

- Urząd Miasta Torunia;
- Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- Starostwo Powiatu Toruńskiego;
- Urząd Miasta Wąbrzeźno;
- Urząd Miasta Rypin;
- Instytut Badań i Ekspertyz Sądowych w Warszawie;
- Fatpol Tools, Strzelno;
- PC Cosmetic Group, Toruń;
- NTP New Technologies Procect, Warszawa.

W dniu 15 XI 2014 r. Władze Rektorskie zorganizowały zebranie konsultacyjne z interesariuszami zewnętrznymi, na którym byli obecni m.in.: zastępcy Prezydenta Miasta Torunia, Wiceprzewodniczący Rady Miasta Torunia, przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Zastępcy Starosty Powiatu Toruńskiego. Celem spotkania było zebranie opinii na temat realizowanych programów studiów oraz propozycji zmian programowych w roku akademickim 2015/16.

Na obecną koncepcję i program kształcenia na kierunku *administracja* w sposób znaczący wpływają także konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi (studentami, wykładowcami). Systematyczna ewaluacja programu kształcenia jest podstawą dla jego modyfikacji w celu zwiększania atrakcyjności, uwzględniania oczekiwań interesariuszy, dostosowywania do wyzwań rynku pracy. Przykładem jest włączenie do programu studiów przedmiotów kształtujących postawy przedsiębiorcze, uczących przełamywania barier dla innowacyjności i kształtujących miękkie kompetencje społeczne istotne we współczesnych relacjach międzyludzkich.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
Wiedza	+	+	+		+/-	+
umiejętności	+	+	+		+/-	+
kompetencje społeczne	+	+	+		+/-	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych:

1) Analiza przedstawionych rozwiązań organizacyjnych, powołanych struktur oraz przyjętych regulacji pozwala stwierdzić, że są one kompleksowe i efektywne. Umożliwiają one dokonanie rzetelnej oceny osiąganych efektów kształcenia, doskonalenia programu kształcenia i metod jego realizacji. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym jest odpowiednio rozbudowana. Istotną wartością jest powołanie jednostek organizacyjnych, a przede wszystkim precyzyjne wyznaczenie zadań realizowanych przez określone podmioty.

Podjęte działania prowadzą do kompleksowych ocen efektów kształcenia, a ich wyniki stanowią podstawę doskonalenia programów i poszerzania oferty programowej. Z przedstawionych materiałów wynika, że WSZJK (USZJK) jest w pełni przydatny do badania zgodności programu z założonymi efektami kształcenia oraz efektywny w zakresie doskonalenia programu kształcenia. Ocena upowszechnienia informacji wyników monitorowania jakości procesu kształcenia jest pozytywna.

2) Udział pracowników, studentów oraz interesariuszy zewnętrznych przyczynia się do budowy jakości procesu kształcenia. Zaleca się, aby wytyczony kierunek działania współpracy z otoczeniem zewnętrznym był rozwijany.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Wydział posiada jasno i precyzyjnie określoną misję, którą ma realizować. Można mówić o silnym powiązaniu koncepcji kształcenia na kierunku *administracja* z misją i strategią całej Uczelni. Koncepcja kształcenia oraz program kształcenia i plany studiów realizowane na kierunku *administracja* odpowiadają wymogom wynikającym z obowiązujących unormowań prawnych. Efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zgodny z wymogami prawa oraz umożliwiając opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji. System weryfikacji efektów kształcenia umożliwia objęcie wszystkich efektów kształcenia na etapie zaliczeń przedmiotowych, zaliczeń etapowych (semestralnych) oraz egzaminów dyplomowych. Program studiów został prawidłowo opracowany. Przyjęta sekwencja przedmiotów jest logiczna i pozwala studentowi najpierw zapoznać się z ogólnymi zagadnieniami związanymi z funkcjonowaniem państwa i jego administracji, a następnie poznać zagadnienia szczegółowe, których znajomość pozwoli na osiągnięcie szczegółowych i ogólnych efektów kształcenia oraz nabycie umiejętności i kompetencji potrzebnych do znalezienia pracy w administracji publicznej i prywatnej. Wizytowana jednostka w bardzo wysokim stopniu spełnia więc kryteria wiążące się z uzyskiwaniem zakładanych efektów kształcenia oraz rozwojem ocenianego kierunku *administracja*. Spełnione zostały wymagania związane z obsadą minimum kadrowego kierunku oraz wymagania dotyczące obsady przedmiotów przez nauczycieli zaliczonych do minimum oraz spoza minimum kadrowego. W Uczelni wdrażany jest system, którego elementem będzie monitorowanie losów absolwentów. Z punktu widzenia oceny systemu jakości kształcenia, należy stwierdzić, że jednostka opracowała przejrzystą strukturę zarządzania wizytowanym kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów, ale jeszcze powyższa weryfikacja nie jest w pełni skuteczna, gdyż w czasie wizytacji ZO stwierdził uchybienia związane z jakością informowania studentów przez prowadzących zajęcia dydaktyczne.

Zalecenia:

- System oceny efektów kształcenia powinien być w pełni dostępny przez platformę internetową.
- Na Uczelni stworzono wprawdzie system monitorowania karier absolwentów w formie ankiet, jednak sposób ich wykorzystania w kształtowaniu procesu nauczania nie jest w pełni dopracowany; należy więc w tym zakresie wprowadzić właściwe procedury.

- Należy zrezygnować z publicznego informowania o zaległościach studentów w opłatach;
- Dużą niedogodnością wskazaną przez studentów jest bardzo późno ogłaszany jest plan zajęć; jest on ogłaszany w czwartek bezpośrednio przed zjazdem; ZO zaleca wcześniejsze informowanie studentów o planie zajęć.